

Beschikbaarheid locaties

Voordat wordt ingaan op de verschillende hierboven genoemde locaties, is het van belang dat alle locaties ook nog daadwerkelijk in beeld kunnen zijn als mogelijke vestigingslocatie voor een AZC. In het tijdsbestek tussen het opstellen van het locatieonderzoek in 2015 en heden zit een behoorlijke tijd en de ontwikkelingen staan niet stil. Daarom is er voor gekozen om alle 10 genoemde locaties eerst op actuele beschikbaarheid te toetsen. In onderstaande tabel vindt deze beoordeling plaats.

Locatie	Toelichting	Bestaand stedelijk gebied?	Beschikbaar?	
Broek Zuid (Midden)		Bestemmingsplan Broek Zuid (2017), enkel bestemming agrarisch.	Nee	Ja
Broek Zuid (Zuid)		Bestemmingsplan Broek Zuid (2017), enkel bestemming agrarisch.	Nee	Ja
Sevenwolden		Bestemmingsplan Joure-Sevenwolden, inmiddels heeft Accolade overeenkomstig de verleende vergunning ter plaatse 48 appartementen gerealiseerd. Hierdoor is er feitelijk nog ca 2 ha beschikbaar.	Ja	Nee
Woudfennen		Groot deel van de bedrijfskavels zijn uitgegeven en inmiddels bebouwd.	Ja	Nee
Landlust		Is het azc op gerealiseerd.	Nee	Ja
Langs de verbindingsweg		Bestemmingsplan Balk-Verbindingsweg, bestemming Agrarisch-Cultuurgrond.	Nee	Ja

Achter de sportvelden	Beheersverordening Zuid-West 2017, met verwijzing naar onderliggende Herziening bestemmingsplan Buitengebied 2004 (2010), bestemming agrarisch gebied in open landschap.	Nee	Ja
Voormalige gemeentekantoor	Wijzigingsplan Balk-Dubbelstraat 1, bestemming Wonen-Woongebouw, geen gemeentelijk eigendom meer, hierin zijn recentelijk woon/zorgappartementen in gerealiseerd.	Ja	Nee
Tramdijk Oost(Fase III)	Bestemmingsplan Lemmer-Tramdijk Oost herziening (2019-04-24), bestemming wonen, locatie benut voor woningbouw vanaf datum vaststelling bestemmingsplan.	Ja	Nee
Naast de ijsbaan (Houtdijk)	Beheersverordening Zuid-West 2017, met verwijzing naar onderliggende Herziening bestemmingsplan Buitengebied 2004 (2010), bestemming agrarisch gebied in besloten landschap.	Nee	Ja

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de locaties Sevenwolden, Woudfennen, voormalig gemeentekantoor Balk en Tramdijk Oost (Fase III) niet meer in de beoordeling mee kunnen worden genomen, omdat ze in de afgelopen tijd (tussen moment van het uitgevoerde locatieonderzoek in 2015 en zowel het moment van vergunningverlening op 30 september 2019 als heden) reeds op andere wijze (deels) zijn ingevuld. Met betrekking tot de locatie Sevenwolden is heroverwogen of de gewenste ontwikkeling op deze locatie binnen een oppervlakte van circa 2 hectare te realiseren is. Mede ook gezien de complete set aan criteria die binnen dit gehele locatieonderzoek zijn betrokken en beoordeeld, is geconcludeerd dat een AZC zoals deze in de aanvraag is omschreven welke 5,9 ha in beslag neemt, op deze locatie niet te realiseren is. Daarbij spelen met name de ruimte en kwaliteit voor terreinvoorzieningen (kantoor, parkeren en toezicht) en de algehele ruimtelijke inpasbaarheid een belangrijke rol; dit geldt ook voor de belangen van omwonenden. Er blijven derhalve nog 6 locaties over. Daarbij moet ook opgemerkt worden dat er in de periode tussen 2015 en heden (2021) door de gemeente geen grootschalige gronden zijn verworven. Met andere woorden, er zijn ook geen nieuwe locaties die in dit aanvullende onderzoek betrokken kunnen worden.

Geen locaties binnen het bestaand stedelijk gebied meer in beeld

Vanuit het spoor van de Ladder voor duurzame verstedelijking dienen eerst de locaties binnen het bestaand stedelijk gebied te worden beoordeeld op geschiktheid. Van de overgebleven 6 locaties zijn na onderzoek echter geen locaties binnen het bestaand stedelijk gebied overgebleven. Een logisch gevolg is dat er vervolgens voor de beste locatie buiten het bestaan stedelijk gebied gekozen wordt. Leegstandseffecten elders worden in het kader van onderhavige ontwikkeling niet verwacht. Aangezien het gaat om een specifieke doelgroep (namelijk asielzoekers) waarvoor reeds is aangetoond dat er geen plekken beschikbaar zijn in het bestaand stedelijk gebied.

5.3 Verhouding tot provinciaal beleid

5.3.1 Omgevingsvisie Fryslân – De romte diele

De provinciale Omgevingsvisie, De Romte Diele, is op 23 september 2020 door Provinciale Staten vastgesteld. De Omgevingsvisie is een instrument binnen de Omgevingswet. Deze visie biedt een perspectief voor de gewenste ontwikkeling van de Friese leefomgeving op de lange termijn (2030-2040). 'Een Fryslân dat bij alle veranderingen haar eigenheid weet te bewaren'. Alle kennis, vaardigheden en creativiteit in de Friese samenleving zijn nodig om grote en kleine vraagstukken goed aan te pakken. Dat vraagt om een vergezicht, een gezamenlijke blik op het Fryslân dat we tussen nu en 2050 willen worden. Met deze Omgevingsvisie geven we richting aan brede welvaart vanuit alle activiteiten van de provincie op het gebied van de fysieke leefomgeving. De Omgevingsvisie bindt alleen de provinciale overheid. De uitvoering van de Omgevingsvisie gebeurt via programma's en plannen, naar thema of gebied. Juridische doorwerking is mogelijk door het opnemen van regels in een omgevingsverordening.

De provinciale Omgevingsvisie vervangt het strategisch beleid van de provincie in het Streekplan, Milieubeleidsplan, Waterhuishoudingsplan en het Verkeer- en vervoerplan. In de visie is aangegeven wat de provincie doet om de huidige basiskwaliteiten van de Friese leefomgeving op orde te houden. Daarnaast wil de provincie extra inzetten op vier urgente, integrale opgaven:

- Fryslân vitaal, leefbaar en bereikbaar houden;
- Energietransitie met kracht voortzetten;
- Fryslân klimaatadaptief inrichten;
- Versterken biodiversiteit.

Doorwerking projectgebied

Onderhavig planvoornemen heeft geen directe aansluiting op een van de vier opgaven. Wel sluit het planvoornemen het beste aan bij de opgave 'Fryslân vitaal, leefbaar en bereikbaar houden'. Er wordt namelijk met onderhavig planvoornemen ingezet op het behouden van het bestaande

AZC, terwijl er gezocht wordt naar een permanente locatie. Dit zorgt er voor dat er niet ineens allemaal opvangplekken voor de asielzoekers verloren gaan.

5.3.2 Omgevingsverordening Fryslân 2022

Met de komst van de Omgevingswet is een nieuwe omgevingsverordening nodig die past binnen de kaders en het instrumentarium van de Omgevingswet. Op 9 oktober 2024 is de gewijzigde Omgevingsverordening in werking getreden.

Op grond van artikel 2.6 Omgevingswet stellen provinciale staten één omgevingsverordening vast waarin regels over de fysieke leefomgeving worden opgenomen. De omgevingsverordening vervangt daarmee ongeveer een tien- tot vijftiental sectorale verordeningen op het gebied van de fysieke leefomgeving in Fryslân. De omgevingsverordening is opgedeeld in verschillende thema's

Buiten Bestaand Stedelijk Gebied

Conform de omgevingsverordening is het projectgebied aangeduid als 'Buiten Bestaand Stedelijk Gebied'. Voor dit gebied zijn onder hoofdstuk 2, artikel 2.1 onder 2 en 3 de volgende instructieregels opgenomen:

2. In een omgevingsplan dat een regeling bevat voor gronden buiten het bestaand stedelijk gebied bevat wordt gemotiveerd op welke wijze het plan rekening houdt met de landschappelijke- en cultuurhistorische kernkwaliteiten, zoals omschreven in Grutsk op 'e Romte, en het bevat regels die nodig zijn om deze kernkwaliteiten zo veel mogelijk te behouden en te versterken.

3. Een omgevingsplan dat voorziet in nieuwe functies of uitbreiding van bestaande functies buiten het bestaand stedelijk gebied bevat voor die functies een onderbouwing van de wijze waarop het plan de omgevingskwaliteiten benut als ontwerpbasis, en het borgt het zorgvuldig situeren en

inrichten van nieuwe functies of uitbreiding van bestaande functies op basis van de omgevingskwaliteiten.

Doorwerking plangebied

In hoofdstuk 6 van onderhavig planvoornemen worden de cultuurhistorische effecten uitgebreid behandeld. Tevens is in paragraaf 3.3 de landschappelijke en stedenbouwkundige opzet behandeld. Uit deze onderdelen is gebleken dat het maatschappelijk belang van het creëren van tijdelijke mogelijkheden van tijdelijke opvang en huisvesting van asielzoekers weegt in dit geval zwaarder dan de tijdelijke aantasting van de landschappelijke waarden van het betreffende gebied.

Overstromingskans grasland

Conform de omgevingsverordening is het projectgebied aangeduid als 'overstromingskans grasland'. Voor dit gebied zijn onder artikel 3.9 verschillende omgevingswaarden voor de gemiddelde overstromingskans van aangewezen gebieden opgenomen. De voor zo ver relevante omgevingswaarden zijn als volgt:

- Voor Overstromingskans grasland eens in de 10 jaar, waarbij vijf procent van het oppervlak een grotere overstromingskans mag hebben;

Monitoring van de omgevingswaarde kans op overstroming vanuit regionale wateren, bedoeld in artikel 3.9 vindt plaats door te beoordelen of de bergings- en afvoercapaciteit waarop regionale wateren moeten zijn ingericht voldoen aan de waarde die voor dat gebied is gesteld.

Doorwerking plangebied

In paragraaf 7.8 van onderhavig planvoornemen is de weging van waterbelangen beschreven. Hieruit is gebleken dat de reeds aanwezig wadi voldoende capaciteit heeft om het water te bergen.

5.3.3 Conclusie

De activiteit past binnen de doelstellingen en het beleid van de provincie Friesland, derhalve vormt dit aspect geen belemmeringen.

5.4 Gemeentelijk beleid

5.4.1 Omgevingsvisie Fryske Marren

De Omgevingsvisie Fryske Marren is op 21 december 2022 door de gemeenteraad van De Fryske Marren vastgesteld. De Omgevingsvisie geeft in hoofdlijnen aan hoe de gemeenteraad in samenspraak met de Mienskip de toekomst van de gemeente ziet. Daarbij gaat het om de fysieke leefomgeving; de mogelijkheden om te wonen, werken, recreëren en ondernemen, nu en in de toekomst, en in een gezond en plezierig leefklimaat.

De gemeente zet in op het aanbieden van doelgroepgerichte woonruimte (starters, ouderen, zorgbehoevenden en statushouders). Goed wonen betekent allereerst een passend huis voor de verschillende doelgroepen. Soms is er een actuele korte termijn vraag naar een bepaald type woningen maar wordt niet verwacht dat er op langere termijn ook behoefte aan deze woningen bestaat. Om in te kunnen spelen op een flexibele vraag naar woonruimte gaat de gemeente van start met een pilot “tijdelijke woonconcepten”. Hierbij wordt het aanpassen van woningen aan doelgroepen zoveel gekoppeld met het mogelijk verduurzamen van woningen. Ook worden jaarlijks prestatieafspraken gemaakt met woningcorporaties waardoor wordt voorzien in sociale huurwoningen en huisvesting van statushouders.

Doorwerking projectgebied

Gemeente De Fryske Marren heeft in de Omgevingsvisie Fryske Marren opgenomen dat het inzetten op het aanbieden van doelgroepgerichte woonruimte een van de speerpunten van de gemeente is. Met onderhavig planvoornemen wordt de opvang van de bestaande locatie voor asielzoekers in stand gehouden. Derhalve kan worden gesteld dat de voorgenomen ontwikkeling in lijn is met de (Ontwerp) Omgevingsvisie Fryske Marren.

5.4.2 Conclusie

De activiteit past binnen de doelstellingen en het beleid van de gemeente, derhalve vormt dit aspect geen belemmeringen.

6 Landschappelijke en cultuurhistorische waarden

6.1 Cultuurhistorie

6.1.1 Toetsingskader

Onder de Omgevingswet wordt een samenhangende benadering van diverse belangen beoogd. Een van die belangen is cultureel erfgoed. Sinds 2016 is de regelgeving met betrekking tot het behoud en beheer van cultureel erfgoed ondergebracht in de Erfgoedwet. Samen met de Omgevingswet zorgt deze wet voor een integrale bescherming van ons cultureel erfgoed. Provincies en gemeenten moeten in hun omgevingsplannen rekening houden met het belang en behoud van cultureel erfgoed en werelderfgoed. Dit gebeurt door een inventarisatie en analyse van het erfgoed binnen hun grenzen. Op basis daarvan wordt een passend beschermingsregime opgenomen in het omgevingsplan.

Cultureel erfgoed bestaat uit vijf elementen: roerend of immaterieel cultureel erfgoed, cultuurlandschappen, archeologische monumenten, gebouwde monumenten en stads- en dorpsgezichten. Provincies en gemeenten hebben de verantwoordelijkheid om cultureel erfgoed te beschermen via hun omgevingsplannen. De belangrijkste vraag hierbij is welke elementen van cultureel erfgoed (of werelderfgoed) zich binnen hun grenzen of direct daarbuiten bevinden, en welke elementen men wil (of moet) beschermen. Hierbij worden de instructieregels in de artikelen 5.130 en 5.131 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en de algemene regels uit hoofdstuk 13 en 14 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) (rijksmonumenten en werelderfgoed) in acht genomen.

Provincies en gemeenten worden hierbij ondersteund door specialisten van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). Deze ministeries dragen bij

aan de totstandkoming van de wet en de bijbehorende regels, zijn betrokken bij het opstellen van de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) en ontwikkelen kennis en informatie voor andere overheidsinstanties.

Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en de provinciale/gemeentelijke omgevingsplannen bevatten gezamenlijk de wet- en regelgeving voor het behoud en beheer van cultureel erfgoed en archeologie in Nederland. Op basis hiervan is het verplicht om de vijf elementen van cultureel erfgoed mee te nemen in de afweging van belangen.

6.1.2 Onderzoek

Op de Erfgoedmonitor van het Rijk⁹ en de cultuurhistorische waardenkaart van de Provincie Friesland blijkt dat binnen het projectgebied geen objecten van cultuurhistorische waarde aanwezig zijn.

6.1.3 Conclusie

Met onderhavig planvoornemen wordt er geen afbreuk gedaan aan de cultuurhistorische waarden binnen of rondom het projectgebied. Vanuit het aspect cultuurhistorie is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

6.2 Archeologie

6.2.1 Toetsingskader

De bescherming van archeologisch erfgoed in Nederland is vastgelegd in de Erfgoedwet, die op 1 juli 2016 in werking is getreden. De Erfgoedwet is in de plaats gekomen van zes wetten en regelingen op het gebied van cultureel erfgoed, waaronder de Monumentenwet 1988. Onderdelen van de Monumentenwet die van toepassing waren op de fysieke leefomgeving zijn naar de Omgevingswet gegaan die sinds 1 januari 2024 van kracht is. Voor deze onderdelen is daartoe in de Erfgoedwet voor de periode 2016-2019 een overgangsregeling opgenomen.

De basis van de bescherming van archeologisch erfgoed in de Erfgoedwet is het verdrag van Valletta (ook wel het verdrag van Malta). De bescherming heeft als doel om archeologisch erfgoed zoveel mogelijk in situ, dus in de grond, te behouden. Dankzij het principe van “de verstoorder betaalt” uit het verdrag van Valletta worden meer archeologische resten in situ behouden.

6.2.2 Onderzoek

De Friese Archeologische Monumentenkaart Extra (FAMKE) van de Provincie Fryslân biedt voor de gehele provincie per locatie informatie wat de bekende, als wel de te verwachten archeologische waarden zijn. Daarbij worden twee verschillende onderzoeksperioden onderscheiden, te weten Steentijd-Bronstijd en IJzertijd-Middeleeuwen.

Op de FAMKE wordt voor de onderzoeksperiode IJzertijd-Middeleeuwen het onderzoeksregime ‘karterend onderzoek 3’ geadviseerd. In deze gebieden kunnen zich archeologische resten bevinden uit de periode ijzertijd - middeleeuwen. Het gaat hier dan met name om vroeg en vol-middeleeuwse veenontginningen. Daarbij bestaat de kans dat er zich huisterpjes uit deze tijd in het plangebied bevinden. Ook de wat oudere boerderijen kunnen archeologische sporen of resten afdekken, hoewel de veengronden eromheen al afgegraven zijn. De provincie beveelt aan om bij ingrepen van meer 5.000m² een historisch en karterend onderzoek te verrichten, waarbij speciale aandacht moet worden besteed aan eventuele Romeinse sporen en/of vroeg-middeleeuwse ontginningen.

Op de FAMKE wordt voor de onderzoeksperiode Steentijd het onderzoeksregime ‘karterend onderzoek 1 (steentijd)’ geadviseerd. In deze gebieden kunnen zich archeologische resten uit de steentijd vlak onder de oppervlakte bevinden, die zijn afgedekt door een dun veen- of kleidek. De

⁹ <https://rce.webgispublisher.nl/?map=RCE%5FErfgoedmonitor>

conservering van eventueel aanwezige resten is nu nog goed, maar de archeologische resten zijn wel zeer kwetsbaar. De provincie beveelt daarom aan om bij ingrepen van meer dan 500 m² een karterend (boor)onderzoek uit te laten voeren, waarbij minimaal twaalf boringen per hectare worden gezet, met een minimum van twaalf boringen voor gebieden kleiner dan een hectare.

In het kader van de gerealiseerde ontwikkeling zijn ten behoeve van een tijdelijk AZC kantoor- en woonunits geplaatst. Deze units zijn op het maai-veld geplaatst. De bodem is hierbij minimaal geroerd. Dit geldt ook voor de aanleg van nieuwe oppervlakteverhardingen. Tevens is een tijdelijke bergingsvoorziening gerealiseerd in de vorm van een infiltratievijver. Hiertoe is dieper gegraven. De oppervlakte van deze voorziening bedraagt circa 2.500 m². Deze oppervlakte is minder is dan de onderzoeksgrens van 5.000 m² voor de onderzoeksperiode IJzertijd- Middeleeuwen, maar meer dan de onderzoeksgrens van 500 m² voor de periode Steentijd-Bronstijd.

Econsultancy heeft in 2016 een gecombineerd archeologisch onderzoek uitgevoerd naar eventuele archeologische waarden¹⁰. Het bureauonderzoek toonde aan dat er zich mogelijk archeologische waarden in het plan-gebied zouden kunnen bevinden. Daarom is ook een inventariserend veld-onderzoek uitgevoerd. De resultaten zijn te lezen in de uitgebreide rapportage, welke is bijgevoegd in de bijlagen. Er zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen die kunnen duiden op de aanwezigheid van een archeologische vindplaats. Er wordt dan ook geconcludeerd dat er op basis van de resultaten van het gecombineerd verkennend en karterend booronderzoek geen aanwijzingen zijn om nog restanten van een archeologische vindplaats binnen het plangebied te verwachten.

6.2.3 Conclusie

Met onderhavig planvoornemen worden er geen archeologische waarden verstoord. Tevens is er in het verleden een archeologisch onderzoek uitgevoerd op basis waarvan is gebleken dat er geen archeologische vindplaatsen te verwachten zijn. In de tussentijd is er op de locatie dusdanig weinig gewijzigd dat het eerder uitgevoerde archeologisch onderzoek nog gelend is. Vanuit het aspect archeologie is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

6.3 Welstand

6.3.1 Toetsingskader

Welstand gaat over hoe de uiterlijke kenmerken van een bouwwerk in de omgeving passen, denk aan vorm, maat, kleur of gebruikte materialen.

Welstandsnota en -criteria

Bestaande en nieuwe bouwwerken moeten voldoen aan redelijke eisen van welstand. Deze zijn uitgewerkt in de welstandsnota van de gemeente. In de welstandsnota kan de gemeente ook bepaalde gebieden aangeven die welstandsvrij zijn.

De welstandsnota volgt uit artikel 12a, lid 1 van de Woningwet. Sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet, zijn de artikelen over welstand in de Woningwet vervallen. Voor de welstandsnota geldt overgangsrecht (artikel 4.114, lid 1 van de Invoeringswet Omgevingswet). De welstandsnota is een beleidsregel, als bedoeld in artikel 4.19 van de Omgevingswet.

Onder de Omgevingswet kunnen gemeenteraden ervoor kiezen om wel of geen regels te stellen over het uiterlijk van bouwwerken (artikel 4.19 Ow). Het stellen van welstandscriteria is daarmee geen verplichting meer. Als een gemeenteraad ervoor kiest om wel welstandscriteria op te stellen, dan moet dat in het omgevingsplan worden opgenomen.

Daarnaast gaan de welstandscriteria onder de Omgevingswet, anders dan onder de oude wetgeving, alleen over het uiterlijk van een bouwwerk en dus niet meer over de plaatsing.

6.3.2 Onderzoek

Aangezien onderhavig planvoornemen voorziet in het voortzetten van bestaande activiteiten welke reeds gerealiseerd en vergund zijn en er sprake is van een tijdelijk bouwwerk, is het aspect welstand niet van toepassing op onderhavig planvoornemen.

6.3.3 Conclusie

Vanuit het aspect welstand is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

¹⁰ Archeologisch bureauonderzoek en gecombineerd verkennend en karterend booronderzoek Wikelerdyk (ong.) te Balk in de gemeente De Fryske Marren, Econsultancy d.d. 15 januari 2016, project FRI.BRO.ARC, rapportnr. 15122131

7 Milieuaspecten in de fysieke leefomgeving

In dit hoofdstuk wordt beschreven op welke wijze bij de activiteit rekening is gehouden met diverse aspecten van de fysieke leefomgeving en de evenwichtige toedeling van functies aan locaties (etfal). De aspecten sluiten aan op en dekken de onderdelen zoals genoemd in artikel 1.2 Omgevingswet. De beschrijving wordt per aspect in een aparte paragraaf opgenomen en kan vervolgens in subparagrafen worden onderverdeeld.

7.1 Mer-beoordeling

7.1.1 Toetsingskader

Onderdeel van de beoordeling of een aanvraag om een wijziging omgevingsplan volledig is, is een toets aan de regels over een milieueffectrapportage op basis van paragraaf 16.4.2 van de Omgevingswet en afdeling 11.2 van het Omgevingsbesluit.

Of een besluit over een project-mer-plichtig of mer-beoordelingsplichtig is, wordt bepaald op basis van bijlage V bij het Omgevingsbesluit, in samenhang met de artikelen 11.6 en 11.8 van het Omgevingsbesluit. Bijlage V bij het Omgevingsbesluit heeft als ingang (eerste kolom) de omschrijving van projecten waarvoor een mer-(beoordelings)plicht geldt. In kolom 4 zijn de besluiten opgenomen waarvoor de mer-(beoordelings)plicht geldt. Het gaat dan om besluiten waarmee de toestemming voor het project wordt verleend. In dit geval is dat de omgevingsvergunning. Daarnaast kan de mer-(beoordelings)plicht nog gelden voor enkele bijzondere besluiten uit andere wetten, zoals de vergunning op basis van de Kernenergiewet.

Of er voor het besluit een mer-plicht of een mer-beoordelingsplicht geldt, volgt uit de tweede en derde kolom. Als het project voldoet aan de voorwaarden van kolom 2, geldt een mer-plicht. Anders geldt een mer-beoordelingsplicht, tenzij ook in kolom 3 nog voorwaarden staan.

Of een project, die voorkomt in Bijlage V bij het Omgevingsbesluit, aanzienlijke milieueffecten heeft, wordt beoordeeld door het bevoegd gezag. Bij de beoordeling houdt het bevoegd gezag rekening met:

- de relevante criteria van bijlage III bij de mer-richtlijn,
- voor zover relevant: de resultaten van eerder uitgevoerde controles of andere beoordelingen van milieueffecten die op grond van verordeningen, richtlijnen en besluiten als bedoeld in artikel 288 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie zijn verkregen.

Een initiatiefnemer die voornemens is een project uit te voeren deelt dit voornemen zo spoedig mogelijk mee aan het bevoegd gezag (artikel 16.45 Omgevingswet). Deze mededeling kan plaatsvinden door middel van een aanmeldnotitie.

7.1.2 Onderzoek

Onderhavig planvoornemen is niet opgenomen in Bijlage V bij het Omgevingsbesluit. Derhalve kan er geconcludeerd worden dat onderhavig planvoornemen niet mer-beoordelingsplichtig is.

Met een oppervlakte van ca. 5,87 ha. en wooneenheden voor circa 300 bewoners conform de Spreidingswet, wordt ruimschoots onder de drempelwaarde gebleven. In het verleden is er in opdracht van de initiatiefnemer door BRO een aanmeldnotitie m.e.r.-beoordeling opgesteld, op basis waarvan door het bevoegd gezag op 12 februari 2019, is besloten¹¹ dat

geen milieueffectrapportage nodig is bij de voorbereiding van het te nemen besluit op de aanvraag om omgevingsvergunning voor de realisatie van het AZC. Dit besluit is als bijlage 11 bij deze ruimtelijke onderbouwing opgenomen.

Er kan worden gesteld dat deze beoordeling nog steeds stand houdt aangezien er juist sprake is van een afname voor de hoeveelheid opvangplekken en de locatie niet wordt uitgebreid.

7.1.3 Conclusie

Vanuit het milieuaspect mer-beoordeling is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

7.2 Gezondheid

7.2.1 Toetsingskader

In artikel 1.3 van de Omgevingswet worden de maatschappelijke doelen van de wet uiteengezet, waaronder het bereiken en in stand houden van een gezonde fysieke leefomgeving. Er bestaat landelijk de wens om gezondheid meer integraal en volwaardig te betrekken in het nationale en lokale beleid over de fysieke leefomgeving. De inrichting van de fysieke leefomgeving kan direct bijdragen aan de gezondheid van inwoners. Een gezonde leefomgeving ervaren bewoners namelijk als prettig, nodigt uit tot gezond gedrag en biedt bescherming tegen negatieve omgevingsinvloeden.

Binnen de Omgevingswet hebben decentrale overheden de mogelijkheid om hun eigen gezondheidsambities en regels vast te leggen en uit te werken via instrumenten zoals de omgevingsvisie, omgevingsverordening en programma's. De beleidsambities met betrekking tot gezondheid kunnen sterk variëren per gemeente. Tevens hebben veel gemeenten ervoor gekozen om beleidsneutraal over te gaan naar de Omgevingswet. Dit houdt

¹¹ Vormvrije m.e.r.-beoordelingsbeslissing, Burgemeester en wethouders van De Fryske Marren d.d. 12 februari 2019, zaaknummer MR20190003/1940155817

in dat voornamelijk in de beginfase na de inwerkingtreding van de Omgevingswet, gemeenten nog geen tot weinig beleid zullen hebben met betrekking tot gezondheid. In een later stadium zal het beleid sterk per gemeente verschillen.

Omgevingsvergunning

Het bevoegd gezag heeft de mogelijkheid een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit te weigeren indien deze tot (mogelijk) ernstige nadelige gevolgen voor de gezondheid zou leiden. In geval van een weigering moet het bevoegd gezag de bijzondere omstandigheden motiveren die aanleiding geven tot de voorzorgsmaatregel om de omgevingsvergunning te weigeren. Deze bijzondere omstandigheden kunnen betrekking hebben op onzekere risico's voor de gezondheid, zoals vermeld in artikel 5.32 van de Omgevingswet. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om alarmeringswaarden voor concentraties van verontreinigende stoffen in de buitenlucht.

7.2.2 Onderzoek

Voor onderhavig planvoornemen is het van belang om het aspect gezondheid te onderzoeken en te laten zien op welke manier dit initiatief rekening houdt met het gezondheidsaspect.

Onderhavig planvoornemen draagt bij aan de gezondheid doordat er opvangplekken voor asielzoekers in stand worden gehouden. Door het bieden van deze opvangplekken zullen de asielzoekers een dak boven hun hoofd hebben. Met deze opvang wordt er veilige huisvesting, noodzakelijke middelen en begeleiding als voorbereiding op een toekomst in Nederland of het land van herkomst aangeboden. Dit heeft een positieve impact op de gezondheid van de asielzoekers. Met het plaatsen van de units is er rekening gehouden met de naastgelegen boerderij, de units zijn zo gesitueerd dat deze buiten de richtafstanden van de boerderij zijn gelegen.

7.2.3 Conclusie

Vanwege de ligging buiten de richtafstanden van de boerderij en de positieve effecten van het planvoornemen, is er vanuit het milieuaspect gezondheid sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

7.3 Duurzaamheid

7.3.1 Toetsingskader

Duurzaamheid is een steeds belangrijker wordende kwestie voor onze samenleving. Het gaat hierbij om de manier waarop we omgaan met onze natuurlijke omgeving en hoe we ervoor zorgen dat we deze niet uitputten voor onze toekomstige generaties. Er bestaat geen vast omschrijving of definitie voor de term duurzaamheid, dit zorgt ervoor dat iedereen zijn eigen invulling kan hebben over wat het precies betekent. Over het algemeen wordt met duurzaamheid een ontwikkeling die voorziet in de behoeften van de huidige generatie zonder de behoeften van toekomstige generaties, zowel hier als in andere delen van de wereld in gevaar te brengen bedoeld.

Duurzaamheid is een aspect wat zowel op de korte termijn als lange termijn toegepast dient te worden.

Er spelen diverse trends en ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid binnen nieuwbouw. Duurzaamheid bij nieuwbouw verwijst naar het ontwerpen, bouwen en onderhouden van gebouwen op een manier die zo min mogelijk impact heeft op het milieu. Tegelijkertijd ook efficiënt en gezond is voor de mensen die erin wonen of werken. Duurzaamheid is dus een breed begrip en omvat verschillende aspecten:

- Energie-efficiëntie: het verminderen van energieverbruik door gebruik te maken van duurzame energiebronnen, zoals zonne-energie of windenergie;
- Materialen: Het gebruik van duurzame en milieuvriendelijke materialen, zoals gerecyclede of hernieuwbare materialen;

- Gezondheid en comfort: het Creëren van een gezonde binnen omgeving met goede ventilatie, natuurlijke verlichting en materialen die de binnen kwaliteit verbeteren;
- Levensduur en Hergebruik: Het ontwerpen van gebouwen met een lange levensduur en de mogelijkheid tot aanpassing of hergebruik van materialen om de hoeveelheid afval te verminderen.

De focus op duurzaamheid bij ruimtelijke ontwikkelingen is belangrijk om de ecologische voetafdruk van de bouwsector te verminderen, een sector die historisch gezien veel grondstoffen verbruikt en bijdraagt aan vervuiling van het klimaat.

De eisen met betrekking tot duurzaamheid zijn opgenomen in afdeling 4.4 van het Besluit bouwwerken leefomgeving. Van belang zijn de BENG-normen en de MPG-waarden.

7.3.2 Onderzoek

Op 31 oktober 2012 heeft de gemeente de Duurzaamheidsvisie De Friese Meren vastgesteld. In de visie worden de gemeentelijke ambities op het gebied van duurzaamheid verwoord. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen verschillende thema's, zoals energievoorziening, watersysteem, grondstoffen en groen en natuur. In 2030 wil de gemeente onafhankelijk zijn van fossiele energiebronnen. Voor de kortere termijn (2020) is met betrekking tot wonen als doel gesteld dat 20% van alle gebouwen energie-neutraal is. Daarnaast wordt ingezet op het groen inrichten van de omgeving van de gebouwen die uitnodigt tot natuurlijk spelen. Er wordt ingezet op samenwerking voor bewustwording van inheemse flora en fauna. Wat betreft water, wordt ingezet op 100% afkoppeling van hemelwater en maximaal hergebruik van regenwater. Het gebruik van leidingwater wordt teruggedrongen waarbij ook ingezet wordt op gedrag.

Voor aanvragen vanaf 1 juli 2018 geldt bovendien dat er gasloos gebouwd moet worden. Dit betekent voor dit plan dat de units niet aangesloten worden op gas en dus via duurzame energieopwekking verwarmd moeten

worden. Echter heeft de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling uitsluitend betrekking op het verlengen van de huidige AZC. Derhalve zal de huidige tijdelijke bebouwing gedurende een langere periode in gebruik worden genomen en is het vooralsnog niet voorstelbaar de units volledig gasloos op te leveren.

7.3.3 Conclusie

Vanuit het milieuaspect duurzaamheid is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

7.4 Klimaatadaptatie

7.4.1 Toetsingskader

Het klimaat verandert in een hoog tempo. Om Nederland tegen de gevolgen van klimaatverandering te beschermen is het nodig om verschillende soorten maatregelen te nemen, vanuit verschillende beleidsvelden. Daarnaast is het nodig dat klimaatadaptatie op alle overheidsniveaus onderdeel is van het beleid en uitvoering.

In Nederland is het beleid op de gevolgen van klimaatverandering nationaal geregeld aan de hand van twee programma's:

1. De Nationale klimaatadaptatiestrategie; en,
2. Het Deltaprogramma

7.4.2 Onderzoek

Onderhavig planvoornemen voorziet in het langer in gebruik nemen van een bestaand asielzoekerscentrum. Deze nieuwe aanvraag voor het langer in gebruik nemen van het asielzoekerscentrum heeft geen directe impact op de klimaatadaptatie. Ter plaatse van het centrum is onder andere wateropvang gerealiseerd, wat een positieve impact heeft op klimaatadaptatie van de locatie. Daarnaast is zowel de locatie zelf als de omgeving omringd door groen, waardoor de hoeveelheid verhard oppervlak beperkt is tot het minimale wat benodigd is.

7.4.3 Conclusie

Vanuit het milieuaspect klimaatadaptatie is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

7.5 Omgevingsveiligheid

7.5.1 Toetsingskader

Het aspect omgevingsveiligheid heeft betrekking op de mogelijkheden om een brand, ramp of crisis te voorkomen, te beperken en te bestrijden. Het beschermen van personen in gebouwen en op locaties in de omgeving van risicovolle activiteiten is cruciaal. Daarnaast is het beperken van schade aan de fysieke leefomgeving bij een ongeval van een risicovolle activiteit van groot belang. De algemene regels van het Rijk hiervoor zijn vastgelegd in het Bkl en het Bal.

Kwetsbare gebouwen en locaties

In het Bkl is onderscheid gemaakt in 3 categorieën 'gebouwen en locaties' waarvoor de regels bescherming bieden:

1. Zeer kwetsbaar (alleen gebouwen)
2. Kwetsbaar (gebouwen en locaties)
3. Beperkt kwetsbaar (gebouwen en locaties)

Bij het bepalen van de kwetsbaarheid wordt gekeken naar het aantal personen dat gelijktijdig aanwezig is, de duur van hun aanwezigheid en in hoeverre zij zichzelf in veiligheid kunnen brengen bij een incident. De aanwijzing van bovenstaande categorieën 'gebouwen en locaties' staat in bijlage VI van het Bkl.

Risicobronnen

Risicobronnen zijn activiteiten met externe veiligheidsrisico's. In bijlage VII van het Bkl zijn activiteiten aangewezen die risicobronnen vormen. Het gaat om de volgende soorten activiteiten:

- activiteiten met gevaarlijke stoffen bij bedrijven. Dit zijn verschillende milieubelastende activiteiten uit het Bal.
- het Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen over weg, water en spoor.

- buisleidingen met gevaarlijke stoffen die zijn aangewezen als milieu-belastende activiteit in het Bal
- windturbines die zijn aangewezen als milieubelastende activiteit in het Bal

De specifieke instructies hiervoor zijn opgenomen in paragraaf 5.1.2 van het Bkl. Tevens zijn hiervoor regels opgenomen in het tijdelijk deel van het omgevingsplan van de gemeente.

Naast de eerder genoemde activiteiten die als risicobronnen worden beschouwd, bevat het Bkl ook instructies voor de volgende risicobronnen:

- opslaan, bewerken en herverpakken van vuurwerk (afdeling 5.1.2.4).
- opslaan en bewerken van ontplofbare stoffen voor civiel gebruik (afdeling 5.1.2.5).
- exploiteren van een IPPC-installatie voor het maken van explosieven (afdeling 5.1.2.5).
- opslaan en bewerken van ontplofbare stoffen voor militair gebruik (afdeling 5.1.2.5 Bkl).

Maatregelen beperking externe veiligheidsrisico's

Maatregelen ter beperking van externe veiligheidsrisico's zijn vastgelegd in het Bal en omvatten maatregelen die initiatiefnemers van risicovolle milieubelastende activiteiten moeten toepassen. Deze maatregelen gelden voor activiteiten met gevaarlijke stoffen, vuurwerk, ontplofbare stoffen voor militair of civiel gebruik, en windturbines.

Plaatsgebonden risico

De risico's voor de omgevingsveiligheid komen tot uitdrukking via het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Het plaatsgebonden risico (PR) is de kans per jaar dat één persoon overlijdt door een ongeluk met een gevaarlijke stof. In theorie zou deze persoon zich onafgebroken en onbeschermd op één bepaalde plaats moeten bevinden. Gemeenten moeten in hun omgevingsplan een grenswaarde,

ook wel een basisbeschermingsniveau genoemd, voor het plaatsgebonden risico in acht nemen. Dit geldt met name voor zeer kwetsbare gebouwen en kwetsbare gebouwen en locaties. De waarden voor het plaatsgebonden risico worden ruimtelijk vertaald naar afstanden tot gebouwen en locaties. De plaatsgebonden risico's worden op kaarten weergegeven met zogeheten risicocontouren. Gebouwen en locaties die als (zeer) kwetsbaar worden beschouwd, mogen niet binnen de PR-10-6-contour van een activiteit vallen. Het respecteren van de grenswaarde voor het plaatsgebonden risico betekent dat de gemeente alleen onder voorwaarden die in het Bkl zijn vastgesteld, mag afwijken van deze grenswaarde.

Groepsrisico, aandachtsgebieden en voorschriftengebieden

Het werken met aandachtsgebieden voor externe veiligheidsrisico's is een nieuwe benadering van het groepsrisico onder de Omgevingswet. Het groepsrisico (GR) gaat over de kans per jaar dat tien of meer personen overlijden als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen een aandachtsgebied (artikel 5.15, lid 1 Bkl). Aandachtsgebieden zijn gebieden die zichtbaar maken waar mensen binnenshuis, zonder aanvullende maatregelen, onvoldoende beschermd kunnen zijn tegen de gevolgen van ongevallen met gevaarlijke stoffen. Dit betekent dat binnen dat gebied levensbedreigende gevaren voor personen in gebouwen kunnen optreden, zelfs als de kans daarop klein is. Aandachtsgebieden worden vastgelegd in het 'Register Externe Veiligheidsrisico's' en zijn digitaal raadpleegbaar.

Er is een onderscheid tussen drie soorten gevaren: warmtestraling (brand), overdruk (explosie) en concentratie giftige stoffen in de lucht (gifwolk). Hierdoor zijn er ook drie typen aandachtsgebieden (artikel 5.12 Bkl):

1. brandaandachtsgebied
2. explosieaandachtsgebied
3. gifwolkaandachtsgebied

Het bevoegd gezag kan verschillende maatregelen nemen om mensen binnen de aandachtsgebieden te beschermen. Deze maatregelen omvatten onder andere:

- afstand houden tot de risicobron binnen het aandachtsgebied
- aanvullende risicocommunicatie
- overleg met (advies vragen aan) de regionale brandweer
- beperken van personendichtheden in de omgeving van de risicobron
- toegankelijk gebied voor de hulpdiensten (brandweer, ambulance en politie)
- mogelijkheden voor rampbestrijding (bestrijdbaarheid en bluswatervoorzieningen)
- vlucht- en schuilmogelijkheden
- omgevingsmaatregelen
- aanvullende bouwmaatregelen in een voorschriftengebied.

Beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en locaties zijn wel toelaatbaar als de genoemde maatregelen zijn genomen. Dit wordt geregeld met voorschriftengebieden. Een gemeente kan binnen een aandachtsgebied voorschriftengebieden aan te wijzen. Een voorschriftengebied kan een deel van of het gehele aandachtsgebied zijn. De gemeente wijst in dat geval een locatie binnen een (brand- of explosie)aandachtsgebied als (brand- of explosie)voorschriftengebied aan in het omgevingsplan. In dit deel van het aandachtsgebied gelden dan aanvullende bouweisen voor nieuwbouw en vervangende nieuwbouw van beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen. Deze aanvullende bouweisen staan in de artikelen 4.90 tot en met 4.96 van paragraaf 4.2.14 van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Ze hebben tot doel om mensen in een gebouw beter te beschermen tegen de effecten van een brand of explosie.

7.5.2 Onderzoek

Een AZC kan worden geschaald onder de categorie 'kwetsbare objecten en gebouwen'. Derhalve dient er inzichtelijke te worden gemaakt of er risicobronnen in de omgeving zijn gelegen, welke een mogelijke belemmering vormen voor het planvoornemen.

Risicovolle bedrijven

Volgens de risicokaart zijn in de directe omgeving van het plangebied (binnen een straal van circa 1.200 m) geen risicovolle inrichtingen aanwezig. Vanuit de ligging ten opzichte van risicovolle inrichtingen bestaan er kortom geen belemmeringen voor het initiatief.

Buisleidingen

Op basis van de risicokaart blijkt dat de dichtstbijzijnde ondergrondse aardgastransportleiding op meer dan 2.400 meter ten westen van het plangebied ligt. Gezien de afstand tot de leiding, vormt de ligging ten opzichte van deze leiding geen belemmering.

Transport gevaarlijke stoffen

Het besluitgebied ligt niet in de directe nabijheid van transportassen waarover vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt.

7.5.3 Conclusie

Vanuit het milieuaspect omgevingsveiligheid is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

7.6 Bodem

7.6.1 Toetsingskader

Bij de verkenning van mogelijkheden om nieuwe functies in een gebied te realiseren dient de bodemkwaliteit te worden betrokken. Inzicht in eventuele beperkingen aan het bodemgebruik (i.v.m. milieuhygiënische risico's voor mens, plant en dier) is noodzakelijk om te beoordelen of de grond geschikt is voor de beoogde functie. Er mogen namelijk geen nieuwe gevoelige functies op een zodanig verontreinigd terrein worden gerealiseerd, dat schade is te verwachten voor de gezondheid van de gebruikers of het milieu.

De Omgevingswet definieert bodem als 'het vaste deel van de aarde met de zich daarin bevindende vloeibare en gasvormige bestanddelen en organismen' (bijlage A bij artikel 1.1 Omgevingswet).

Het nieuwe wettelijke instrumentarium voor bodem onder de Omgevingswet berust op drie pijlers (memorie van toelichting bij Aanvullingswet bodem Omgevingswet):

- het voorkomen van nieuwe verontreiniging of aantasting (preventie)
- het meewegen van bodemkwaliteit als onderdeel van een brede afweging over de kwaliteit van de leefomgeving in relatie tot functies (evenwichtige toedeling van functies aan locaties)
- het op duurzame en doelmatige wijze beheren van resterende historische verontreinigingen (beheer historische verontreinigingen)

Elke pijler kent zijn eigen instrumenten die ontleend worden uit de Omgevingswet. Zo worden nieuwe verontreinigen en aantastingen in/aan de bodem voorkomen door gebruik van de zorgplicht en algemene regels voor burgers en bedrijven.

Het meewegen van bodemkwaliteit als onderdeel van een brede afweging over de kwaliteit van de leefomgeving in relatie tot een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, krijgt vorm in de omgevingsvisie en het omgevingsplan. In gevallen waarin de bodem van mindere kwaliteit is, biedt dit de instrumenten om keuzes te maken en om een balans te vinden tussen risico's en maatschappelijk gewenste activiteiten. De provincie en gemeenten krijgen daarmee een belangrijke rol. Zij krijgen de primaire verantwoordelijkheid voor de bodemkwaliteit met veel mogelijkheden voor eigen beleid. Lokale en regionale regels kan de gemeente dus vastleggen in het omgevingsplan en de provincie in een omgevingsverordening om onaanvaardbare risico's voor de gezondheid en het milieu te voorkomen (artikel 2.29, lid 1 Omgevingswet).

Ook is het belangrijk om verstandig om te gaan met resterende historische

verontreinigingen, zodat de gezondheid van mensen, planten en dieren worden beschermd.

De regels in het omgevingsplan hebben betrekking op het bouwen op verontreinigde bodem. Niet elke bouwactiviteit valt onder het toepassingsbereik. Er moet sprake zijn van een bodemgevoelige locatie. Ook de aangrenzende tuin of perceel maakt hier onderdeel van uit.

7.6.2 Onderzoek

Het voornemen bestaat uit het voortzetten van een tijdelijk AZC, waarbij de te bebouwen gronden voor verblijfsdoeleinden gebruikt worden. Derhalve is in 2015 –voorafgaand aan de bouw en aan de terreininrichting– een historisch onderzoek naar bodemverontreiniging uitgevoerd door Econsultancy¹² (zie bijlage 5). Onderstaand worden de belangrijkste conclusies uit dat rapport besproken.

Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de aanvraag omgevingsvergunning. In het verleden zijn enkele bodemonderzoeken ter plaatse van de onderzoekslocatie uitgevoerd, alsmede een asbestsanering. De sanering is conform de doelstellingen uit het plan van aanpak uitgevoerd en in de eindsituatie is zowel zintuiglijk als analytisch geen asbest meer aangetoond. Wel wordt opgemerkt dat in de voorgaande onderzoeken geen opmerking is gemaakt over de voormalige bebouwing op het noordwestelijke deel van de locatie. Gezien de resultaten uit voorgaande onderzoeken acht Econsultancy de kans echter klein dat op dit deel van de locatie de bodemkwaliteit substantieel anders is dan reeds vastgesteld.

Op basis van het vooronderzoek kon in 2015 gesteld worden dat er milieuhygiënisch géén belemmeringen bestaan voor de gerealiseerde ontwikke-

ling op de onderzoekslocatie. De onderzoeksresultaten gaven géén aanleiding voor verder bodemonderzoek dan wel een bodemonderzoek op analytische grondslag.

Begin 2016 is het tijdelijke AZC op de onderzoekslocatie daadwerkelijk gerealiseerd. Na realisatie en ingebruikname van het AZC en ook na de sluiting ervan per 1 oktober 2018, hebben binnen het besluitgebied geen activiteiten meer plaatsgevonden die zouden kunnen leiden tot verontreiniging van bodem en grondwater. Tussen de nog geldende vergunning en het opstellen van de nieuwe vergunningsaanvraag hebben er tevens geen bodemverontreinigende activiteiten plaatsgevonden. Het uitgevoerde vooronderzoek bodem is dan ook nog voldoende actueel om te kunnen dienen als onderbouwing voor de bodem- en grondwaterkwaliteit in het kader van de onderhavige BOPA.

7.6.3 Conclusie

Vanuit het milieuaspect bodem is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

7.7 Activiteiten en milieuzonering

7.7.1 Toetsingskader

Milieuzonering is het aanbrengen van een noodzakelijke ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende en milieugevoelige functies ter bescherming of vergroting van de kwaliteit van de leefomgeving. Milieuzonering beperkt zich tot de milieuaspecten met een ruimtelijke dimensie: geur, stof, geluid en gevaar. Als hulpmiddel voor de inpassing van bedrijvigheid in haar fysieke omgeving of van gevoelige functies nabij bedrijven, heeft de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), in samenwerking met de Ministeries van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en Economische zaken, in 2009 een indicatieve bedrijvenlijst opgesteld.

¹² Econsultancy, Historisch bodemonderzoek Wikelerdyk ong. te Balk in de gemeente De Fryske Marren, 2 oktober 2015

In de VNG-publicatie zijn gebiedstyperingen opgenomen, te weten omgevingstype rustige woonwijk en rustig buitengebied en de omgevingstype gemengd gebied:

1. *Omgevingstype rustige woonwijk en rustig buitengebied*
Een rustige woonwijk is een woonwijk die is ingericht volgens het principe van functiescheiding. Afgezien van wijkgebonden voorzieningen komen vrijwel geen andere functies (zoals bedrijven of kantoren) voor. Langs de randen (in de overgang naar mogelijke bedrijfsfuncties) is weinig verstoring door verkeer. Een vergelijkbaar omgevingstype qua aanvaardbare milieubelasting is een rustig buitengebied (eventueel inclusief verblijfsrecreatie), een stiltegebied of een natuurgebied;
2. *Omgevingstype gemengd gebied*
Een gemengd gebied is een gebied met een matige tot sterke functie-menging. Direct naast woningen komen andere functies voor zoals winkels, horeca en kleine bedrijven. Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid kan als gemengd gebied worden beschouwd. Gebieden die direct langs de hoofdinfrastructuur liggen, behoren eveneens tot het omgevingstype gemengd gebied. Hier kan de verhoogde milieubelasting voor geluid de toepassing van kleinere richtafstanden rechtvaardigen. Geluid is voor de te hanteren afstand van milieubelastende activiteiten veelal bepalend.

De indicatieve bedrijvenlijst in de VNG-publicatie geeft richtafstanden, gebaseerd op de omgevingskwaliteit zoals die wordt nagestreefd in een rustige woonwijk of gemengd gebied. De richtafstanden in de bedrijven-lijst gelden voor een rustige woonwijk. Bij een omgevingstype gemengd gebied mag de richtafstand met één afstandsstep worden verlaagd. Voor een rustige woonwijk geldt dat de geluidsbelasting (etmaalwaarde) 45 dB(A) op de gevels van nabijgelegen geluidsgevoelige objecten mag be-

dragen. Voor een gemengd gebied geldt dat de geluidsbelasting (etmaalwaarde) 50 dB(A) op de gevels van nabijgelegen geluidsgevoelige objecten mag bedragen.

De richtafstand geldt tussen enerzijds de grens van de bestemming die het bedrijf (of andere milieubelastende functie) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een woning (of andere milieugevoelige functie).

7.7.2 Onderzoek

Het feitelijke gebruik van het perceel wijzigt niet, nu de locatie reeds gebruikt wordt ten behoeve van het AZC. Er worden geen nieuwe functies toegevoegd. Het gaat in de bestaande situatie om een verblijfsfunctie, kantoorfunctie en bijeenkomstfunctie.

Hinder van omliggende functies

Op het aangrenzend gelegen perceel aan de Wikelerdyk 11 is een rundveehouderij gelegen. De VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' stelt dat voor de activiteit 'Fokken en houden van rundvee' richtafstanden gelden voor geur, stof en geluid. De richtafstand voor het aspect geur tot de genoemde bedrijfs- en verblijfsfuncties bedraagt 100 meter. Aan deze richtafstanden wordt voldaan, aangezien geurgevoelige functies binnen het besluitgebied minimaal op 100 meter afstand zijn gelegen van de rundveehouderij.

Voor fijnstof en geluid vanaf de veehouderij gelden aan te houden richtafstanden van 30 meter. Alle verblijfsfuncties binnen het besluitgebied zijn op grotere afstand tot de veehouderij gelegen dan 30 meter.

Het vorenstaande betekent enerzijds dat het bedrijf aan de Wikelerdyk 11 niet wordt belemmerd door het AZC en anderzijds dat in het AZC sprake is van een goed woon- en leefklimaat voor wat betreft de invloedssfeer van de naastgelegen veehouderij.

Hinder op omliggende functies

Een AZC komt niet als zodanig voor in de lijst van inrichtingen waarvoor in de VNG-uitgave richtafstanden zijn opgenomen. Het AZC kan echter getypeerd worden als een inrichting van milieucategorie 2, het AZC vertoont namelijk kenmerken die vergeleken kunnen worden met een "kampeerterrein / vakantiecentra" (SBI-2008 code 553/552). Hoewel voor de bewoners geen sprake is van kamperen of vakantie, is de ruimtelijke uitstraling van een AZC daarmee wel vergelijkbaar. Voor de aspecten geur en geluid gelden richtafstand van respectievelijk 30 en 50 meter tot milieugevoelige functies binnen een rustige woonwijk of rustig buitengebied. Indien er naast woningen ook andere functies, waaronder (agrarische) bedrijven zijn gelegen in de nabijheid van de woningen, is sprake van een gemengd gebied, en kan de richtafstand voor geluid met één afstandsstep worden verlaagd.

In de nabijheid van het besluitgebied zijn aan de Wikelerdyk en de in het verlengde daarvan gelegen Dubbelstraat de volgende bedrijven/voorzieningen gelegen, danwel als zodanig bestemd:

- Meubelmakerij (Wikelerdyk 46);
- Basisschool (Wikelerdyk 14);
- Supermarkt (Bogermanstraat 32 – hoek Wikelerdyk);
- Cafébedrijf / herberg (Dubbelstraat 5);
- Garagebedrijf (Dubbelstraat 11);
- Detailhandel en dienstverlening toegestaan (Wikelerdyk 1-6);
- Rundveehouderij (Wikelerdyk 11);
- Bouwbedrijf (Wikelerdyk 15).

Dit betekent in dit geval een aan te houden richtafstand voor geluid van 30 meter. Het geluid vanaf de inrichting gaat grotendeels op in het omgevingsgeluid en wordt ten opzichte van het reeds aanwezige geluid in de omgeving vanwege met name wegverkeer, nauwelijks als zodanig ervaren.

De sportvelden zijn gerealiseerd op een afstand van ongeveer 150 meter ten opzichte van de (geluidgevoelige) woningen aan de overzijde van de Wikelerdyk en op een afstand van ongeveer 40 meter vanaf de aangrenzende gelegen bedrijfswoning aan de Wikelerdyk 11. Ook de recreatieruimtes binnen dienstengebouw B zijn op grote afstand van nabijgelegen woning gelegen (ca. 95 meter tot de woningen aan de overzijde van de Wikelerdyk en ca. 115 meter tot de woning Wikelerdyk 11). De activiteiten aldaar vinden bovendien binnen plaats.

7.7.3 Conclusie

Vooralsnog wordt aangenomen dat met het hanteren van de bovenstaande richtafstanden het geur en geluid van een activiteit op een geluidgevoelig gebouw niet hoger is dan de geluidnormen zoals opgenomen in artikel 22.63 van het omgevingsplan. De geur- en geluidruimte is immers op een vergelijkbare manier bepaald en genormeerd als dat vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet zou hebben plaatsgevonden. Het geluid op het geluidgevoelige gebouw is daarom aanvaardbaar. De nieuwe handreiking Activiteiten en milieuzonering van de VNG is nog niet gereed. Deze zal vergezeld gaan van een hulpmiddel op basis waarvan beter kan worden ingeschat of een activiteit voor wat betreft de benodigde gebruiksruimte voor geluid in een bepaald gebied inpasbaar is. Op dit moment is het zonder nader geluidonderzoek niet mogelijk om een betere inschatting te maken.

Vanuit het milieuaspect activiteiten en milieuzonering is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

7.8 Weging van het waterbelang

7.8.1 Toetsingskader

Sinds 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Voor het omgevingsplan blijft de weging van waterbelangen verplicht en dient het milieuaspect water een integraal onderdeel van het omgevingsbeleid te vormen. Dit proces krijgt onder de naam ‘weging van waterbelangen’ een

plaats bij het evenwichtig toedelen van functies aan locaties (voorheen bekend als de watertoets).

Middels de weging van waterbelangen dient inzicht te worden geboden in de effecten van het initiatief op stedelijk afvalwater, grondwater en hemelwater. De weging van het waterbelang zorgt er voor dat per initiatief de klimaatbestendigheid van het watersysteem en een water robuuste inrichting van de omgeving vroegtijdig in de planvorming worden betrokken (artikel 5.37 lid 1 van het Bkl). Daarbij is het van belang dat er op een gestructureerde wijze afstemming tussen waterschap en de gemeente plaatsvindt, waarbij een constructieve en doorlopende afstemming van belang is.

Voor ieder ruimtelijk plan is een formele weging van het waterbelang noodzakelijk. De weging van het waterbelang is een instrument waarmee de waterhuishoudkundige belangen een doorlopende positie krijgen in het ruimtelijke beleid, niet alleen op basis van concrete ontwikkelingen. Door samenwerking met de verschillende bevoegdheden (Gemeente, Provincie, Waterschap, Rijk) wordt gestreefd naar een duurzaam watersysteem. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet kan door het bevoegd gezag tijdelijk gebruik worden gemaakt van de regels zoals opgenomen in de bruidsschat (onder afdeling 22.3 milieubelastende activiteiten bruidsschat omgevingsplan). De regels veranderen pas op het moment dat het bevoegd gezag voor een bepaald gebied het omgevingsplan vaststelt.

7.8.2 Onderzoek

Oppervlaktewater en beschermingsgebieden

Vanwege extra verharding in het buitengebied, kan hemelwater lastiger infiltreren in de bodem. Daarom is de extra oppervlakte verharding gecompenseerd met een tijdelijke waterbergingsvoorziening die een oppervlakte heeft van ongeveer 2.500 vierkante meter. De toename van de hoeveelheid verharding van 14.400 vierkante meter is daarmee voldoende gecompenseerd (ruim meer dan 10% van de verhardingstoename die het Wetterskip eist). Ook de uitgevoerde dempingen van de watergangen zijn daarmee gecompenseerd.

Volgens de kaarten behorende bij de Verordening Romte Fryslân ligt het plangebied niet binnen een waterwingebied of grondwaterbeschermingsgebied.

Afvalwater en hemelwater

De verblijfsgebouwen zijn voorzien van een afvalwaterafvoer en hemelwaterafvoer (die loost op de bergingsvijver), waarbij de capaciteit voor de opvang en afvoer van afvalwater en hemelwater voldoet aan de voorschriften en de NEN 3215.

Leiding

Er ligt een rioolpersleiding in het plangebied. De leiding is in het beheer bij het Wetterskip Fryslân. Er zijn geen units geplaatst ter hoogte van deze zone voorgeschreven afstanden zijn in acht genomen.

Watervergunning

In de voorbereidingsfase is er overleg gepleegd met het Wetterskip Fryslân over de realisatie van het AZC in Balk, waarbij het plan hydrologisch is beoordeeld. Mede op basis van dat vooroverleg is er vanwege de bouwen en aanlegactiviteiten ten behoeve van de realisatie van het tijdelijke AZC die van invloed zijn op alle relevante wateraspecten, gelijktijdig met de omgevingsvergunningsaanvraag een watervergunning aangevraagd voor het verrichten van handelingen in een watersysteem. De aanvraag betrof het dempen en graven van sloten, het graven van een bergingsvijver ter compensatie van toename van verhard oppervlak, het aanleggen van dammen met duikers en het aanleggen van een pad langs een hoofdwatertgang in een watersysteem of beschermingszone waarvoor krachtens de Keur van Wetterskip Fryslân een vergunning is vereist of waarvan een deel van de werkzaamheden onder de algemene regels van de Keur van het Wetterskip Fryslân 2015 vallen.

Het aanleggen van een tweetal dammen met duikers langs de weg en van een dam met duiker achterin het plan, kon volgens de Algemene regels bij de Keur van het waterschap worden gerealiseerd zonder vergunning.

Voor de overige aangevraagde activiteiten heeft het waterschap de vergunning verleend op 30 maart 2016, kenmerk WFN1603442. De vergunning is bij deze ruimtelijke onderbouwing gevoegd.

De onderhavige omgevingsvergunningsprocedure heeft betrekking op het regelen van de voortzetting van de reeds gerealiseerde/bestaande inrichting (dus geen nieuwe bebouwing en/of aanpassingen) die qua wateraspecten nog steeds in overeenstemming is met de eerdergenoemde watervergunning van het Wetterskip Fryslân uit 2016.

7.8.3 Conclusie

Het aspect water vormt geen belemmering voor de gerealiseerde ontwikkeling. De verhardingstoename is in voldoende mate gecompenseerd met een waterbergingsvoorziening.

7.9 Natuur en landschap

7.9.1 Toetsingskader

Natuur maakt onder de nieuwe Omgevingswet onderdeel uit van de fysieke leefomgeving, één van de kernbegrippen van de Omgevingswet (artikel 1.2, lid 2, onder h). De Wet natuurbescherming is per 1 januari 2024 opgegaan in de Omgevingswet (Ow). Onder Artikel 5.1, lid 1 (Ow) is opgenomen dat het verboden is om zonder omgevingsvergunning een Natura 2000-activiteit te verrichten, tevens is onder Artikel 5.1, lid 2 opgenomen dat het verboden is om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten. Tenzij anders geregeld in het omgevingsplan, waterschap verordening, omgevingsverordening of ministeriele regeling.

In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) staat de uitwerking van algemene regels voor activiteiten die rechtstreeks werken, waaronder een vergunningplicht voor zogenaamde Natura 2000-activiteiten en flora- en fauna-activiteiten (hoofdstuk 11, Bal). In dit hoofdstuk zijn tevens de regels voor vergunningsvrije gevallen opgenomen evenals de mogelijkheden tot maatwerk. Indien er geen vrijstelling geldt van de vergunningsplicht, dient er een omgevingsvergunning te worden aangevraagd. Onderscheid wordt

gemaakt tussen een enkelvoudige of meervoudige aanvraag (in het geval er sprake is van een flora- en fauna-activiteit en een natura 2000-activiteit).

Natura 2000

Om de natuur te beschermen, heeft het Rijk regels over activiteiten die een Natura 2000-gebied kunnen benadelen opgesteld. Een activiteit die significant nadele gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied heet een Natura 2000-activiteit. Degene die de activiteit verricht, moet na gaan of nadelige gevolgen uit te sluiten zijn. Een passende beoordeling dient te worden uitgevoerd (artikel 16.53c, Ow). Die beoordeling moet zekerheid geven dat het project de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zal aantasten. In dat geval kan vergunningverlening plaatsvinden (artikel 8.74b, Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)).

Natuurnetwerk Nederland

De aanwijzing van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is geregeld in de Omgevingsverordening, conform artikel 2.44, lid 4 van de Omgevingswet en artikel 7.6, lid 1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Vanuit de Omgevingsverordening draagt de provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones met als doel natuurgebieden beter met elkaar en met omliggende agrarisch gebieden te verbinden. Activiteiten in deze gebieden zijn alleen toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken of waarden of als deze kunnen worden tegengegaan met mitigerende maatregelen.

Houtopstanden en soortenbescherming

De regels voor bescherming van houtopstanden en bomenrijen staan opgenomen in Afdeling 11.3 Bal. Hierin staat dat het vellen van houtopstanden is beschermd door algemene meldplicht (art. 11.126 Bal) en herplantplicht (art. 11.129 Bal) voor houtopstanden vanaf 10 are of meer evenals

bomenrijen bestaande uit meer dan 20 bomen, buiten de zogeheten 'bebouwingscontour houtkap'. De bebouwingscontour houtkap moet worden aangewezen in het Omgevingsplan (art. 5.165b Bkl). Tevens is er sprake van specifieke zorgplicht (art. 11.116 Bal) die geldt voor het vellen van houtopstanden, het herbeplanten van grond of nadat een houtopstand op een andere manier teniet is gegaan.

Voor de soortbescherming zijn de paragrafen 11.2.2 t/m 11.2.4 van toepassing, hier zijn de verschillende soortenbeschermingsregimes opgenomen:

- Omgevingsvergunning soorten Vogelrichtlijn (11.2.2 Bal);
- Omgevingsvergunning soorten Habitatrichtlijn (11.2.3 Bal);
- Omgevingsvergunning andere soorten (11.2.4 Bal).

Getoetst dient te worden of het planvoornemen leidt tot schadelijke handelingen die leiden tot een vergunning plichtig geval. De schadelijke handelingen Vogelrichtlijn zijn opgenomen in artikel 11.37 van het Bal, schadelijke Habitatrichtlijn in artikel 11.46 Bal en schadelijke handelingen andere soorten in artikel 11.54 van het Bal.

7.9.2 Onderzoek

Ten behoeve van de eerdere aanvraag om omgevingsvergunning is in oktober 2015 een ecologische onderbouwing¹³ opgesteld waarin is ingegaan op de wettelijke- en planologische gebiedsbescherming en op de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten. Deze quickscan is opgenomen in de bijlagen. De destijds uitgevoerde quickscan was gebaseerd op de toen nog geldende Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet. In de quickscan werd geconcludeerd dat de natuurwet- en regelgeving geen belemmering vormde voor de realisering van een AZC ter plaatse. Bij de realisatie van het AZC begin 2016 is rekening gehouden met de conclusies en aanbevelingen in de rapportage.

De hiervoor genoemde onderbouwing is geactualiseerd¹⁴. De geactualiseerde quickscan is tevens in de bijlagen opgenomen. De belangrijkste conclusies uit dat rapport worden hieronder samengevat weergegeven. Ten opzichte van de quickscan uit 2015 wordt in de geactualiseerde quickscan uitgegaan van de feitelijk bestaande situatie, derhalve van een terreininrichting en bebouwing ten behoeve van het AZC.

Gebiedsbescherming

Het plangebied is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, “IJsselmeer”, bevindt zich op circa 5 kilometer afstand ten zuiden van het projectgebied. Het Natura 2000-gebied “Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving” bevindt zich op circa 5 kilometer afstand richting het westen. In de quickscan flora en fauna staan de gevoeligheden per soort en habitatype van het “IJsselmeer” en “Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving” vanuit de effectenindicator weergegeven.

Aangezien de afstand tussen het plangebied en de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden circa 5 kilometer of meer bedraagt kunnen de storende factoren: oppervlakteverlies en versnippering op voorhand worden uitgesloten. Daar er geen sprake is van grootschalige plannen als een luchthaven, een kassencomplex, gasboringen en of een windmolenpark kunnen mede gezien de afstand ook de storende factoren: verstoring door geluid, verstoring door licht, verstoring door mechanische effecten en verandering in populatiedynamiek als gevolg van sterfte op voorhand worden uitgesloten. Gezien de afstand tot het AZC is het aannemelijk dat de Natura 2000-gebieden niet meer recreanten krijgen dan in de huidige situatie het geval is. Hierdoor kunnen de storende factoren: optische verstoring en bewuste verandering in populatie-dynamiek als gevolg van het AZC eveneens worden uitgesloten.

Daar het AZC ook geen betrekking heeft op de waterhuishouding van de Natura 2000-gebieden, zijn de storende factoren: verzoeting, verzilting, verdroging, vernatting, verandering in stroomsnelheid, verandering in overstromingsfrequentie en verandering dynamiek substraat daarbij ook op voorhand worden uitgesloten.

De enige storende factoren die een effect op de instandhoudingsdoelstellingen kunnen hebben, en op voorhand niet met volledige zekerheid zijn uitgesloten betreffen verzuring, vermesting en verontreiniging als gevolg van een hogere stikstofdepositie ter plaatse van de Natura 2000-gebieden. Voor onderhavig planvoornemen vinden er geen bouwwerkzaamheden plaats, waardoor er geen stikstofuitstoot voor een aanlegfase berekend hoeven te worden. De verkeersgeneratie voor de gebruiksfase wijzigt ook niet ten opzichte van de bestaande situatie. Voor de volledigheid is er een herberekening gemaakt van de stikstofdepositie op basis van de

nieuwste AERIUS Calculator¹⁵. en is er een bijbehorende notitie opgesteld voor de gebruiksfase.

Uit deze berekening is gebleken dat er geen sprake is van significantie stikstofeffecten op Natura 2000-gebieden. Hierdoor kan met voldoende zekerheid worden uitgesloten dat het gebruik van het AZC geen effecten heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied, ongeacht de instandhoudingsdoelstellingen wat betreft de oppervlakte en kwaliteit met betrekking tot de habitattypen en leefgebieden voor de aangewezen habitatsoorten, broedvogelsoorten en niet broedvogelsoorten van de betreffende Natura 2000-gebieden.

Planologische gebiedsbescherming

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen Gedeputeerde Staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd ‘Natuurnetwerk Nederland’. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen. Binnen de provincie Friesland wordt het netwerk gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones met als doel natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied te verbinden. Activiteiten in deze gebieden zijn alleen toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken of waarden of als deze kunnen worden tegengegaan met mitigerende maatregelen.

¹³ Quickscan flora en fauna Wikelerdijk te Balk, BRO d.d. 8 oktober 2015, projectnr. 211x07826

¹⁴ Quickscan flora en fauna ‘Wikelerdijk’ te Balk, BRO d.d. 15 januari 2019, projectnr. P00065

¹⁵ BRO, AERIUS-notitie AZC te Balk, rapportnummer P07498, d.d. 4 november 2024

Het plangebied is niet gelegen binnen het NNN. Het dichtstbijzijnde onderdeel van het NNN ligt ongeveer 250 meter ten noorden van het plangebied. Gezien de aard van de voorgenomen plannen zullen de omgevingscondities redelijkerwijs gelijk blijven, waardoor de wezenlijke kenmerken en waarden van de huidige staat van het NNN niet worden aangetast. Vervolgonderzoek in het kader van het NNN wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming heeft, voor wat betreft soortenbescherming, betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en vlinders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten en een aantal vaatplanten. De beschermde soorten zijn ingedeeld in drie categorieën:

- Vogels (artikel 3.1 Wet Natuurbescherming)
- Europees beschermde soorten (artikel 3.5 Wet Natuurbescherming)
- Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wet Natuurbescherming)

In de eerdergenoemde quickscan wordt geconcludeerd dat er binnen het plangebied enkele broedende vogels (o.a. weidevogels) te verwachten zijn in de opgaande vegetatie binnen het plangebied. De nesten van deze vogelsoorten zijn uitsluitend beschermd gedurende de periode dat deze nesten in gebruik zijn, dat wil zeggen de broed- en nestperiode. Het is in de praktijk niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van deze nesten in deze periode. Voor de binnen het plangebied voorkomende vogelsoorten kan de periode tussen half maart en half juli worden aangehouden als broedseizoen. Door het uitvoeren van werkzaamheden buiten de broedperiode uit te voeren en/of door inspectie voor aanvang van werkzaamheden op de aanwezigheid van broedende vogels, kunnen negatieve effecten voorkomen worden.

Binnen het plangebied zijn geen zwaarder beschermde soorten vaatplanten, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, vogels, amfibieën, reptielen en overige ongewervelden (zoals bijv. zeldzame dagvlinders en libellen) te verwachten. Negatieve effecten voor deze soortgroepen zijn op voorhand uitgesloten met inachtneming van de zorgplicht.

In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Er zijn in dit geval hiervoor echter geen specifieke maatregelen nodig.

Toetsing beschermde houtopstanden

De bescherming van houtopstanden, conform de Wet natuurbescherming, heeft betrekking op alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van minimaal tien are of een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gelegen buiten de bebouwde kom. Wanneer houtopstanden worden geveld, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Aangezien bij uitvoering van de werkzaamheden geen (onderdelen van) houtopstanden werden verwijderd is toetsing aan het onderdeel houtopstanden conform de Wet natuurbescherming bij dit plan niet aan de orde.

7.9.3 Conclusie

Gelet op bovenstaande resultaten en het voortzetten van de bestaande situatie, is er met betrekking tot het aspect flora en fauna sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

7.10 Luchtkwaliteit

7.10.1 Toetsingskader

De hoofdlijnen voor regelgeving rondom luchtkwaliteitseisen ter bescherming van de gezondheid staan beschreven in de instructieregels opgenomen in het Bkl (paragraaf 5.1.4.1). Volgens deze regels gelden zogeheten omgevingswaarden voor onder andere de in de buitenlucht voorkomende stikstofdioxide (NO₂) en fijnstof (PM₁₀).

Een activiteit is toelaatbaar als aan één van de volgende voorwaarden wordt voldaan:

1. er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
2. het project leidt per saldo niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
3. het project draagt alleen niet in betekenende mate bij aan de luchtverontreiniging;

CIMLK

Mede door het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) is in de afgelopen jaren in Nederland de luchtkwaliteit aanzienlijk verbeterd. Vanwege deze verbetering is het NSL na de inwerkingtreding van de Omgevingswet komen te vervallen. Sinds 1 januari 2023 vervangt het Centraal Instrument Monitoring Luchtkwaliteit (CIMLK) het NSL. Middels dit nieuwe instrument kan de luchtkwaliteit berekend en gemonitord worden onder de Omgevingswet.

NIBM

De beoordeling van de luchtkwaliteit vindt niet overal plaats. Voor een activiteit die niet in betekende mate (NIBM) bijdraagt aan de luchtverontreiniging, is geen toetsing aan de rijksomgevingswaarden voor NO2 en PM10 nodig. Uit artikel 5.53 en 5.54 van het Bkl volgt dat een project niet in betekende mate bijdraagt aan de luchtkwaliteit als de toename van de concentratie NO2 en PM10 niet hoger is dan 1,2 ug/m3. Dat is 3% van de omgevingswaarde voor de jaargemiddelde concentraties.

7.10.2 Onderzoek

Het projectgebied valt niet in een van de aandachtsgebieden voor zowel NO2 als PM10 of voor alleen PM10. Nader onderzoek is daarom niet benodigd. Er wordt volstaan met een quickscan luchtkwaliteit, welke is gebaseerd op het CIMLK-instrument en de NIBM-tool.

CIMLK

In het kader van goede ruimtelijke ordening is het van belang om aan te tonen of er sprake is van een goed woon- en leefklimaat met betrekking tot luchtkwaliteit. Hierover kunnen uitspraken worden gedaan aan de hand van achtergrondwaarden voor NO2, PM10 en PM2.5 ter plaatse van het projectgebied. De achtergrondwaarden van de vier dichtstbijzijnde rekenpunten zijn in Tabel 5 weergegeven.

Tabel 5 Achtergrondwaarden ter plaatse van het projectgebied

Id	NO ₂ µg/m ³	PM ₁₀ µg/m ³	PM ₁₀ overschrijdingsdagen	PM _{2,5} µg/m ³	Jaar
39164	7,94	12,12	6	5,72	2025
39165	7,96	12,13	6	5,72	2025
39166	7,93	12,12	6	5,72	2025
39167	7,97	12,13	6	5,72	2025
Norm	40	40	35	25	

De data uit het CIMLK toont aan dat de achtergrondwaarden significant lager zijn dan de gestelde normen. Hieruit kan worden afgeleid dat er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat met betrekking tot luchtkwaliteit ter plaatse van het projectgebied.

NIBM

Middels de NIBM-tool is in beeld gebracht wat de effecten van de ontwikkeling op de luchtkwaliteit zijn. Voor het toepassen van de NIBM-tool is het noodzakelijk om inzicht te hebben in de verkeersgeneratie die samenhangt met de binnen de projectgebieden beoogde functies. Deze verkeersgeneratie is berekend in hoofdstuk 7.12 ‘Verkeer en parkeren’. Bij de berekening is uitgegaan van de maximum verkeersgeneratie, namelijk 85 mvt/etmaal. De resultaten uit de berekening met de NIBM-tool zijn weergegeven in de navolgende tabel.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit, GCN2022

Jaar van planrealisatie		2024
Extra verkeer als gevolg van het plan		
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)		85
Aandeel vrachtverkeer		2,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO ₂ in µg/m ³	0,06
	PM ₁₀ in µg/m ³	0,01
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m ³		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet-in-betekenende-mate; geen nader onderzoek nodig		

Uit de berekening met de NIBM-tool volgt dat het project niet in betekende mate bijdraagt aan de luchtkwaliteit. De toename van de concentratie NO2 en PM10 is niet hoger dan 1,2 ug/m³. Hiermee is sprake van een NIBM-project. Nader onderzoek op dit vlak is daarom niet noodzakelijk. Hierdoor is toetsing aan de rijksomgevingswaarden voor NO2 en PM10 niet nodig.

Tevens behoort het projectgebied niet tot een van de aandachtsgebieden, welke genoemd zijn in artikel 5.51, lid 2 van het Bkl. De opvang voor asielzoekers is geen milieubelastende activiteit, als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Bal, waarover regels zijn gesteld met het oog op het beperken van verontreiniging van de lucht. Het is geen activiteit die relatief veel luchtvervuiling veroorzaakt en over een grotere afstand effect heeft.

7.10.3 Conclusie

Vanuit het milieuaspect luchtkwaliteit is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

7.11 Geluid

7.11.1 Toetsingskader

De aanvaardbaarheid van de geluidsbelasting onder de Omgevingswet is vooral een decentrale afweging. Gemeenten geven met het omgevingsplan voor elke locatie in de gemeente de gewenste geluidskwaliteit vorm. Geluid kan van grote invloed zijn op het woon- en leefklimaat van mensen en op hun gezondheid. De regels over geluid gaan over het beheersen van geluid door wegen, spoorwegen en industrieterreinen, en de bescherming van geluidgevoelige gebouwen en andere gebouwen en plekken. Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bevat geluidsregels die via het omgevingsplan zullen gelden voor individuele bedrijven die geluid voortbrengen. Voor de andere belangrijke geluidsbronnen zoals industrieterreinen, wegen en spoorwegen worden via de Aanvullingswet geluid en het Aanvullingsbesluit geluidsregels toegevoegd aan de Omgevingswet en het Bkl. De regels voor geluid hebben een tweezijdige werking om de bescherming tegen geluidsbelasting vorm te geven. Enerzijds bij de aanleg of aanpassing van spoorwegen of industrieterreinen en anderzijds bij het mogelijk maken van nieuwe geluidgevoelige gebouwen en locaties nabij een geluidsbron.

De geluidinhoudelijke doelstellingen zijn:

- 1. het voorkomen van een onbeheerste groei van de geluidsbelasting op en in geluidgevoelige gebouwen en locaties;

2. het reduceren van geluidbelastingen op en in geluidsgevoelige gebouwen en locaties die blootstaan aan zeer hoge geluidsbelastingen;
3. het bevorderen van bronmaatregelen;
4. het scheppen van een beter toegankelijk en minder complex geheel van regels;
5. het beperken van de lasten bij de uitvoering van de regels.

Geluid door activiteiten

In Bijlage XXII van het Bkl zijn activiteiten aangewezen die in aanzienlijke mate geluid kunnen veroorzaken. In de bruidsschat is het onderdeel geluid geregeld in paragraaf 22.3.4. Daarin staan regels over geluid door een activiteit op of in een geluidgevoelig gebouw die op een locatie is toegelaten op grond van een omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit. In de bruidsschat zijn waarden bepaald (zie artikel 22.57 bruidsschat). Daarbij is onderscheid gemaakt in geluid door de volgende activiteiten:

1. Activiteiten anders dan door windturbines en windparken en civiele buitenschietsbanen, militaire buitenschietsbanen en militaire springterreinen (par. 22.3.4.2 BS);
2. Geluid door windturbines en windparken (par. 22.3.4.3 BS);
3. Geluid door civiele buitenschietsbanen, militaire buitenschietsbanen en militaire springterreinen (par. 22.3.4.4 BS).

7.11.2 Onderzoek

Een AZC is een woning volgens de Wet geluidhinder (Wgh) als de omgevingsvergunning bewoning van het gebouw toestaat. Maar de Wgh is niet altijd van toepassing bij een omgevingsvergunning afwijken bestemmingsplan. Een toets aan de Wgh is niet vereist als sprake is van een omgevingsvergunning voor afwijken van het bestemmingsplan volgens artikel 2.12, eerste lid onder a, sub 3 van de Wabo, indien de vergunning wordt verleend voor een periode korter dan 10 jaar. Aangezien de periode waarvoor de onderhavige vergunning wordt aangevraagd loopt tot 17 maart 2027 is in dit geval dan ook geen toetsing aan de Wgh noodzakelijk.

Hoewel formeel niet getoetst hoeft te worden aan de Wgh, is desondanks van belang of sprake is van een goed woon- en leefklimaat in de woonverblijven. In het kader van een goede ruimtelijke ordening dient daarom wel gekeken te worden naar de geluidsbelasting van omliggende wegen op de inrichting.

Binnen het plangebied is er reeds een AZC aanwezig, waarbij diverse logiesgebouwen op de noord- en oostzijde van het perceel worden gesitueerd op een afstand van meer dan 100 meter van de weg. Gezien het feit dat de woonruimtes op geruime afstand van de weg zijn gerealiseerd, kan ervan uit worden gegaan dat er, in combinatie met de relatief beperkte verkeersintensiteiten én een 30 km/u regime op de Wikelerdyk, geen sprake zal zijn van een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde voor wegverkeerslawaaï van 48 dB. Het uitvoeren van een akoestisch onderzoek wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

7.11.3 Conclusie

Gelet op het bovenstaande kan er worden geconcludeerd dat er met betrekking tot het aspect geluid, er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

7.12 Verkeer en parkeren

7.12.1 Toetsingskader

Een toevoeging of wijziging van functies op locaties zorgt vaak voor een verandering van de parkeerbehoefte en de verkeersgeneratie van een gebied. Bij het toelaten van een nieuwe functie moet daarom worden aangetoond of sprake is van een (extra) parkeerbehoefte voor auto's en fietsen en wat het effect is op de bereikbaarheid en de verkeersafwikkeling. Er mag geen onaanvaardbaar effect op de omgeving optreden.

Om te bepalen wat de effecten van de activiteit op de verkeersaantrekkende werking van het projectgebied zijn, kan gebruik worden gemaakt van de kengetallen van het Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek (CROW) (publicatie 381). Deze kengetallen zijn algemeen erkend en geven een indicatie

van de met de ontwikkeling gepaard gaande extra verkeersgeneratie. Ook bieden ze richtlijnen voor het aantal te realiseren parkeerplaatsen. De CROW-kengetallen zijn richtlijnen waarvan afgeweken kan worden. Gemeenten kunnen ervoor kiezen om zelf parkeerbeleid met parkeernormen vast te stellen waar nieuwe ontwikkelingen aan moeten voldoen. De gemeente heeft haar eigen parkeernormen vastgelegd in de 'Nota beleidsregels parkeren De Fryske Marren'. De activiteit dient in dit geval aan het gemeentelijk beleid te worden getoetst.

7.12.2 Onderzoek

Verkeer

De auto-ontsluiting van het terrein vindt plaats via eigen ontsluiting op de Wikelerdyk. Vanaf de Wikelerdyk kan, onder meer via de Bargebekwei, snel de provinciale weg N359 bereikt worden. Te voet is het AZC door een andere toegang te betreden, namelijk via een voetpad.

Voor onderhavig planvoornemen is in een eerdere omgevingsvergunning reeds de verkeersgeneratie behorende bij de aanvraag voor 500 asielzoekers berekend. Voor onderhavig planvoornemen is er sprake van een vermindering van het aantal naar circa 300 asielzoekers conform de Spreidingswet.

Voor de asielzoekers wordt personeel ingezet. Dit personeel – medewerkers van het AZC en bijvoorbeeld Vluchtelingenwerk- genereert verkeer. Bewoners van het AZC zorgen zelf niet voor extra verkeersgeneratie, de bewoners hebben immers niet de beschikking over een motorvoertuig. Als gevolg hiervan zal er geen grote toename van het aantal motorvoertuigbewegingen plaatsvinden.

Verkeersgeneratie

De verkeersberekeningen zijn gemaakt aan de hand van de kengetallen uit de CROW-publicatie 317 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie'. Relevant in dat kader is dat het initiatief 770 m² kantoorruimte en 179 m² overig bedrijfsmatig gebruik (opslag van goederen zoals tuingerei en één

golfbuggy) omvat. Op grond van de CROW-publicatie is bij de functie ‘kantoorruimte’ uitgegaan van een kantoor zonder baliefunctie. Bij de functie ‘overig bedrijfsmatig gebruik’ is uitgegaan van een werkplaats.

De verkeersaantrekkende werking van 770 m² kantoorruimte (gebouw B, C en D) op de indeling van de locatie, bedraagt gemiddeld 8,75 bewegingen per 100 m² bvo. De verkeersaantrekkende werking van 179 m² industrie functie bedraagt gemiddeld 10 bewegingen per 100 m² bvo.

De capaciteit van de omliggende wegen is voldoende om de voornoemde verkeersgeneratie op te vangen. De geringe toename van het aantal verkeersbewegingen kan zonder problemen verwerkt worden.

Het aantal verkeersbewegingen op een gemiddelde weekdag bedraagt 85 motorvoertuigen per etmaal. De locatie ligt in de rest bebouwde kom, binnen een weinig stedelijke gemeente. De typering van het gebied is meegenomen met de CROW- berekeningen.

Asielzoekers kunnen zich wandelend en fietsend vrijelijk bewegen in de omgeving. Dit heeft echter geen negatieve verkeerskundige gevolgen. Voetgangers van en naar het AZC kunnen gebruik maken van een speciale voetgangersontsluiting (voetpad). Voetgangers kunnen oversteken op het bestaande plateau. Fietzers kunnen gebruik maken van de auto-ontsluiting en vervolgens oversteken naar het fietspad, of van de rijbaan gebruik maken. In het AZC is een fietsenberging aanwezig.

Parkeren

Voor onderhavig planvoornemen is in een eerdere omgevingsvergunning reeds de parkeerbehoefte behorende bij de aanvraag voor 500 asielzoekers berekend. Voor onderhavig planvoornemen is er sprake van een vermindering van het aantal naar circa 300 asielzoekers conform de Spreidingswet.

Het aantal benodigde parkeerplaatsen van 770 m² kantoorruimte (gebouw B, C en D op de indeling van de nieuwe locatie – als bijlage bij de omgevingsvergunningaanvraag toegevoegd), bedraagt volgens de ‘Nota beleidsregels parkeren De Fryske Marren’ 2,55 per 100 m² bvo (kantoren zonder baliefunctie). Het aantal benodigde parkeerplaatsen van 179 m² overig bedrijfsmatig gebruik bedraagt 2,35 per 100 m² bvo (bedrijf arbeidsintensief / bezoekersextensief).

Op basis van de hiervoor genoemde gemeentelijke parkeernorm bedraagt de parkeerbehoefte maximaal $(7,7 * 2,55) + (1,79 * 2,35) = 24$ parkeerplaatsen. Er zijn 50 parkeerplaatsen gerealiseerd; ruim voldoende voor opvang van de parkeerbehoefte. Er is bovendien een opstelplaats voor bussen gerealiseerd.

7.12.3 Conclusie

Vanuit de aspecten verkeer en parkeren is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

7.13 Geur

7.13.1 Toetsingskader

Geurhinder is onderdeel van de evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Dit is opgenomen in paragraaf 5.1.4.6 Bkl ‘Geur’, onderdeel van paragraaf 5.1.4 ‘Beschermen van de gezondheid en van het milieu’. Geurhinder kan door verschillende bedrijfs- of hobbyactiviteiten veroorzaakt worden. Hierbij valt te denken aan veehouderijen en andere agrarische activiteiten maar ook bijvoorbeeld rioolwaterzuiveringsinstallaties.

Voor een evenwichtige toedeling van geurhinder dient het aspect geur onderzocht te worden;

- indien geurveroorzakende activiteiten in de buurt van bestaande geurgevoelige gebouwen en/of locaties worden toegelaten.
- indien geurgevoelige gebouwen en/of locaties in de buurt van bestaande geurveroorzakende activiteiten worden toegelaten.

Geurveroorzakende activiteiten

Het Bkl geeft enkel voor drie bedrijfsmatige activiteiten aan welke geurbelasting of afstand acceptabel wordt geacht:

- Zuiveringstechnische werken (subparagraaf 5.1.4.6.2)
- Houden van landbouwhuisdieren in een dierenverblijf (subparagraaf 5.1.4.6.3)
- Enkele andere agrarische activiteiten (subparagraaf 5.1.4.6.4)

Voor bedrijfsmatige activiteiten zoals onder meer industrie worden geen waarden en afstanden toegekend, enkel de algemene bepalingen van subparagraaf 5.1.4.6.1 zijn hierbij van toepassing. Ook in deze gevallen dient er rekening te worden gehouden met de geur afkomstig van deze activiteiten op geurgevoelige gebouwen.

Geurgevoelige gebouwen en locaties

Op grond van art. 5.91 lid 1 Bkl is er sprake van een geurgevoelig gebouw als een gebouw of een gedeelte van een gebouw een van de volgende functies onderbrengt:

- a. woonfunctie en nevengebruiksfuncties daarvan;
- b. onderwijsfunctie en nevengebruiksfuncties daarvan;
- c. gezondheidszorgfunctie met bedgebied en nevengebruiksfuncties daarvan;
- d. bijeenkomstfunctie voor kinderopvang met bedgebied en nevengebruiksfuncties daarvan.

7.13.2 Onderzoek

Op het aangrenzend gelegen perceel aan de Wikelerdyk 11 is een rundveehouderij gelegen. In het kader van deze onderbouwing dient enerzijds te worden aangetoond of dit bedrijf wordt belemmerd door de komst van het AZC en anderzijds dient te worden aangetoond of sprake is van een goed woon- en leefklimaat in de verblijfsgebouwen.

Voor Activiteitenbesluit type B inrichtingen is de grond voor het berekenen van geurhinder het Activiteitenbesluit (van waaruit wordt verwezen naar de

Regeling geurhinder en veehouderij). Met de geuremissiefactoren, die zijn opgenomen in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv), wordt de geuremissie bepaald. Met het verspreidingsmodel V-Stacks vergunning kan vervolgens de geurbelasting ter plaatse van geurgevoelige objecten worden berekend.

Voor veehouderijen met dieren waarvoor geen geuremissiefactor is vastgesteld -waaronder de rundveehouderijen- en voor veehouderijen met pelsdieren gelden minimumafstanden tussen veehouderij en geurgevoelig object. Voor Activiteitenbesluit type B inrichtingen staan deze afstanden in paragraaf 3.5.8 van het Activiteitenbesluit milieubeheer. De afstanden voor andere dieren zonder geuremissiefactor zijn blijkens artikel 4 van de Wet geurhinder en veehouderij:

- 100 meter ten opzichte van geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom;
- 50 meter voor geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom.

In 2016 is door de gemeenteraad van de Fryske Marren de ‘Verordening geurhinder en veehouderij De Fryske Marren 2016’ vastgesteld. In deze verordening is bepaald dat in afwijking van het bepaalde in artikel 4, eerste lid van de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv), de hiervoor genoemde afstanden tussen een veehouderij en een geurgevoelig object:

1. tenminste 50 meter bedraagt indien het geurgevoelig object binnen de bebouwde kom ligt. Binnen de zone tot 100 meter vindt geen nieuwbouw van dierverblijven plaats;
2. tenminste 25 meter bedraagt indien het geurgevoelig object buiten de bebouwde kom ligt. Binnen de zone tot 50 meter vindt geen nieuwbouw van dierverblijven plaats.

Ten tijde van de oorspronkelijke vergunningsaanvraag is geoordeeld dat het AZC was gepland op een locatie binnen de bebouwde kom als bedoeld in de Wgv. Omdat niet expliciet was vastgelegd wat moest worden verstaan onder het begrip bebouwde kom is destijds aangesloten bij hetgeen staat vermeld in de Memorie van Toelichting bij de Wet geurhinder

en veehouderij. Daarin is aangegeven dat de grens van de bebouwde kom niet wordt bepaald door de Wegenverkeerswetgeving, maar evenals in de ruimtelijke ordening door de aard van de omgeving. In de geldende jurisprudentie wordt deze lijn bevestigd (zie bijvoorbeeld ECLI:NL:RVS:2009:BH7695). Op grond van deze definitie is er binnen een bebouwde kom op korte afstand van elkaar gelegen bebouwing geconcentreerd tot een samenhangende structuur. De bebouwde kom kan namelijk worden omschreven als het gebied dat door aaneengesloten bebouwing overwegend een woon- en verblijffunctie heeft en waarin veel mensen per oppervlakte-eenheid ook daadwerkelijk wonen of verblijven.

Gezien het uitgangspunt dat het AZC zou komen te liggen binnen de bebouwde kom werd bij de oorspronkelijke aanvraag een afstand aangehouden tussen het AZC en het agrarisch bouwvlak van 100 meter. Daardoor zou de realisering van het AZC op dit punt niet tot een grotere beperking voor de veehouderij leiden dan de reeds aanwezige geurgevoelige objecten. Hoewel de locatie van het AZC deels binnen de cirkel van 100 meter, gemeten vanaf de rand van het bouwvlak, valt, zijn de (geurgevoelige) gebouwen buiten deze afstand geprojecteerd en gerealiseerd.

Figuur 5. Odeur-unit contouren bij het houden van 700 varkens als ondergeschikte tweede bedrijfstak aan de Wikelerdijk 11

Met de vaststelling van de ‘Verordening geurhinder en veehouderij De Fryske Marren 2016’ is enerzijds bepaald wat moet worden verstaand onder bebouwde kom in de zin van de Wgv en zijn anderzijds de vaste afstanden voor dieren zonder emissiefactoren verkleind in vergelijking met de afstanden in de Wgv.

Onder bebouwde kom verstaat de verordening de als zodanig in de vigerende beleidsregel bebouwde kommen De Fryske Marren aangegeven gebieden. In deze beleidsregel is de locatie van het AZC – in tegenstelling tot de redenatie bij de oorspronkelijke aanvraag op basis van de toelichting bij de Wgv- gelegen buiten de bebouwde kom. Tussen de veehouderij en geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom dient een minimale afstand te worden aangehouden van 25 meter. Aangezien bij de situering van de geurgevoelige objecten binnen het AZC rekening is gehouden met een minimale afstand van 100 meter, wordt ruimschoots voldaan aan de minimale afstand van 25 meter.

Toetsing maximale planologische mogelijkheden grondgebonden veehouderij

Bij het mogelijk maken van geurgevoelige objecten moet rekening worden gehouden met de uitbreidingsruimte die een veehouderij heeft op basis van de geldende bestemmingsplannen. Uitgangspunt bij het beoordelen van de belangen van de veehouderij zijn de ontwikkelingsmogelijkheden binnen het bouwblok. Getoetst is daarom niet ter plaatse van de feitelijke emissiepunten, maar het emissiepunt is in beginsel op de rand van het bouwblok gelegd.

Aangezien de geldende beheersverordening de mogelijkheid biedt om naast de melkrundveehouderij als ondergeschikte bedrijfstak ook een niet-grondgebonden bedrijfstak in de vorm van het houden van vee toe te voegen aan de bedrijfsvoering, is –ondanks het feit dat er geen concrete plannen zijn van de betreffende veehouderij om een dergelijke tweede tak te realiseren- gekeken naar de consequenties voor die mogelijkheden als gevolg van de realisering van een AZC. Hieruit blijkt dat de mogelijkheden